

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Olsztynie**

Olsztyn, dnia listopada 2011 r.

**Pan
Andrzej Mazur
Wójt Gminy Lubomino**

LOL-4101-20-04/2011, P/11/073

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹ zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie przeprowadziła w Urzędzie Gminy w Lubominie kontrolę organizacji, finansowania kształcenia oraz doskonalenia zawodowego nauczycieli w latach 2009-2011 (do 30 września 2011 r.)

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 28 października 2011 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości, ocenia działania Gminy w badanym zakresie. Podstawą pozytywnej oceny było zwłaszcza coroczne opracowywanie planów dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, terminowe przedstawianie Radzie Gminy informacji o stanie realizacji zadań oświatowych podległych szkół oraz wykorzystanie kwalifikacji uzyskanych przez nauczycieli.

Nieprawidłowości dotyczyły natomiast niezapewnienia w latach 2009-2010 w budżecie Gminy środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli w wymaganej wysokości, nieweryfikowania prowadzonej przez Gminę bazy danych Systemu Informacji Oświatowej („SIO”) w zakresie dotyczącym kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli oraz niesprawdzania rzetelności sporządzanych przez dyrektorów szkół sprawozdań o wykorzystaniu środków na doskonalenie nauczycieli.

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

1. W okresie objętym kontrolą, zgodnie z wymogami art. 5a ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty² Pan Wójt corocznie przedkładał Radzie Gminy informacje o stanie realizacji zadań oświatowych podległych szkół, w tym o wynikach sprawdzianów i egzaminów. Gmina nie skorzystała, z określonej w § 22 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 19 grudnia 2009 r. w sprawie placówek doskonalenia nauczycieli³, możliwości zapewnienia nauczycielom wsparcia zawodowego, poprzez doradców metodycznych, zatrudnionych w szkołach gminnych.. Niemniej jednak nauczyciele ci korzystali ze wsparcia doradców metodycznych i nauczycieli-konsultantów zatrudnionych w szkołach i placówkach innych jednostek samorządu terytorialnego. Ustalono, że w roku szkolnym 2010/2011, większość (66,7%) spośród 57 nauczycieli zatrudnionych w szkołach gminnych, ukończyła różne formy doskonalenia zawodowego.

2. W przekazywanych Gminie szkolnych bazach danych SIO za lata szkolne 2008/2009 – 2010/2011, dyrektorzy szkół nie ujmowali wszystkich informacji o ukończonych przez nauczycieli formach kształcenia i doskonalenia zawodowego, wymaganych art. 3 ust. 4 pkt 1 lit. h ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o systemie informacji oświatowej⁴. W myśl art. 7 ust. 6 pkt 2 tej ustawy, za rzetelne ujmowanie danych w bazie SIO odpowiada zarówno dyrektor szkoły jak i organ wykonawczy gminy. W Urzędzie nie wywiązywano się z jednak obowiązku sprawdzania kompletności, poprawności i zgodności ze stanem faktycznym uzyskanych danych w powyższym zakresie, określonym w art. 7 ust. 1 ww. ustawy.

3. Zgodnie z § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie sposobu podziału środków na wspieranie doskonalenia zawodowego nauczycieli pomiędzy budżety poszczególnych wojewodów, form doskonalenia zawodowego dofinansowanych ze środków wyodrębnionych w budżetach organów prowadzących szkoły, wojewodów, ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania oraz szczegółowych kryteriów i trybu przyznawania tych środków⁵ („rozporządzenia MENiS z dnia 29 marca 2002 r.), w Urzędzie corocznie sporządzano plany dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli, w których uwzględniano uwagi i wnioski dyrektorów szkół.

Organ prowadzący szkoły nie wywiązał się natomiast z obowiązku określonego w art. 70a ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela⁶, tj. wyodrębnienia w budżecie

² Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.

³ Dz. U. Nr 200, poz. 1537 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 49, poz. 463 ze zm.

⁵ Dz. U. Nr 46 poz. 430

⁶ Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 674 ze zm.

Gminy środków na finansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w wysokości 1% planowanych rocznych środków przeznaczonych na wynagrodzenia osobowe nauczycieli. Wprawdzie w 2009 r. i 2010 r. w budżecie Gminy wyodrębniono środki na ten cel w ww. wysokości (odpowiednio 14,7 tys. zł oraz 16,5 tys. zł), jednak na skutek zmian wprowadzonych w trakcie jego realizacji powyższe kwoty zostały zmniejszone o 2,3 tys. zł i o 5,2 tys. zł. W rezultacie wysokość środków wyodrębniona w budżecie Gminy na doskonalenie zawodowe nauczycieli wyniosła 0,084% w 2009 r. i 0,068% w 2010 r. planowanych rocznych środków na wynagrodzenia osobowe nauczycieli. W budżecie Gminy na rok 2011 wyodrębniono środki na finansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w wymaganej wysokości.

Jednocześnie NIK zwraca uwagę na niski stopień wykorzystania środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli, gdyż w latach 2009-2010 wykorzystano na ten cel zaledwie 5,0 tys. zł, a więc 21% kwoty ostatecznie wyodrębnionej w tym okresie w budżecie Gminy.

4. W latach 2009-2010 Urząd corocznie otrzymywał do dyrektorów szkół sprawozdania ze sposobu wykorzystania środków na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli, wymagane § 6 ust. 3 rozporządzenia MENiS z dnia 29 marca 2002 r. Nie wszystkie z nich były jednak sporządzone rzetelnie, a Urząd nie weryfikował prawidłowości zamieszczonych w nich danych. Ustalono bowiem, że spośród dyrektorów czterech szkół prowadzonych przez Gminę, jeden wykazywał kwoty wydatków na ten cel kilkakrotnie wyższe od faktycznie poniesionych, a dwóch innych w ogóle ich nie wykazało. Jedynie Dyrektor Zespołu Szkół w Lubominie sporządził ww. sprawozdania prawidłowo.

5. NIK pozytywnie ocenia pełne wykorzystywanie w badanym okresie kwalifikacji nauczycieli, uzyskanych w wyniku ukończenia kształcenia zawodowego. Sześciu nauczycieli, którzy w tym okresie ukończyli kształcenie zawodowe dofinansowane ze środków Gminy, otrzymało bowiem przydział zajęć edukacyjnych, odpowiadających uzyskanym kwalifikacjom.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

- 1) weryfikowanie kompletności, poprawności i zgodności ze stanem faktycznym baz danych SIO, w zakresie otrzymywanych przez Urząd informacji o formach kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli,

- 2) egzekwowanie od podległych dyrektorów szkół obowiązku sporządzania rzetelnych sprawozdań z wykorzystania środków na doskonalenie zawodowe nauczycieli.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Wójta, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu jego realizacji lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

Z poważaniem